

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Дархан Уул аймгийн Дархан сумын 21 дүгээр цэцэрлэгийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

удитын код: ДАА-2024/106/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:

www.audit.mn

Дархан-Уул аймаг

2024 он

Газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: Ш.Мөнхбаяр

Утас:70373089, 99023682

Цахим хаяг:munkhbayarsh@audit.gov.mn

Аудитын менежер: У.Батсүрэн

Утас:99023682

Цахим хаяг: batsurenu@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: С.Батцэцэг

Утас:99377479

Цахим хаяг: battsetsegs@audit.gov.mn

Аудитыг гэрээгээр гүйцэтгэсэн: Пийк-Ом Аудит ХХК

Захирал: Б.Жаргалсайхан

Утас:99862066

Цахим хаяг:peakomaudit@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

**ДАРХАН-УУЛ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

Бурхантын гудамж-1, 14 дүгээр баг, Дархан сум,
Дархан-Уул аймаг, 45059,
Утас: 7037-3089, Факс: (976) 7037-3089
Цахим шуудан: darkhanuul@audit.gov.mn
Цахим хуудас: www.audit.mn

2024.02.23 № 86

танай _____-ны № _____-т

ДАРХАН-УУЛ АЙМГИЙН ДАРХАН СУМЫН 21
ДҮГЭЭР ЦЭЦЭРЛЭГИЙН ЭРХЛЭГЧ
Ш.УНДАРМАА ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Дархан-Уул аймгийн Дархан сумын 21 дүгээр цэцэрлэгийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дархан-Уул аймгийн Дархан сумын 21 дүгээр цэцэрлэгийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Боловсрол, шинжлэх ухааны яамны төрийн нарийн бичгийн даргын 2023 оны 2/674 тоот албан бичгээр “Үнэлгээний тов тогтоох тухай” чиглэлийн хүрээнд, Боловсролын үнэлгээний төвийн 2023 оны 03 сарын 30-ны өдрийн шийдвэрээр сургуулийн өмнөх боловсролын сургалтын байгууллага, багшийн ажлын гүйцэтгэлийн үнэлгээг бүх орон нутгийн түвшинд зохион байгуулсан байна.

Боловсрол, шинжлэх ухааны газрын даргын 2023 оны 11 дүгээр сарын 21-ны өдрийн А/109 тоот тушаалаар сургалтын байгууллагын гүйцэтгэлийн үнэлгээгээр 5 дугаар түвшинд үнэлэгдсэн байна

Дархан-Уул аймгийн Дархан сумын 21 дүгээр цэцэрлэгийн 2023 онд хэрэгжүүлэх арга хэмжээний нийт төсвийн гүйцэтгэл 86.5 хувийн биелэлттэй байна.

Аудитын гол асуудал

Засгийн Газрын 2023 оны 06 дугаар сарын 21-ны өдрийн 240, 241 дүгээр тогтоолоор төрийн албан хаагчдын цалин хөлсийг шинэчлэн тогтоосон байна.

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ.

Бусад асуудлын хэсэг

Төсвийн шууд захирагч бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Дархан-Уул аймгийн Дархан сумын 21 дүгээр цэцэрлэг нь 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 4 зорилтын хүрээнд 80 арга хэмжээ төлөвлөж, хэрэгжилтийг 95 хувиар тайлагнасан байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ш.МӨНХБАЯР

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	71,444,720.29	155,246,915.14
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	18,459,129.09	88,316,911.64
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	18,459,129.09	88,316,911.64
31210	Төгрөг	18,459,129.09	88,316,911.64
31211	Төрийн сангийн харилцах	18,459,129.09	88,316,911.64
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	52,985,591.20	66,930,003.50
35100	Түүхий эд материал	792,352.00	763,902.50
35130	Эм боох материал	792,352.00	763,902.50
35400	Хангамжийн материал	52,193,239.20	66,166,101.00
35410	Бичиг хэргийн материал	0.00	35,000.00
35420	Аж ахуйн материал	47,993,974.00	55,120,356.00
35460	Хүнсний материал	4,199,265.20	11,010,745.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,517,638,124.26	1,473,495,945.90
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,517,638,124.26	1,473,495,945.90
39200	Биет хөрөнгө	1,068,613,264.10	1,024,695,945.70
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,156,895,159.20	1,156,895,159.20
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(154,568,011.62)	(194,176,024.38)
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	36,687,836.00	36,687,836.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(12,942,096.15)	(24,179,212.56)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	42,215,706.00	64,709,706.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(17,565,735.00)	(29,492,810.48)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	40,954,049.00	40,954,049.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(25,814,094.40)	(29,480,208.15)
39217	Ном	2,750,451.07	2,777,451.07
39300	Биет бус хөрөнгө	449,024,860.16	448,800,000.20
39301	Програм хангамж	1,124,300.00	1,124,300.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(899,439.84)	(1,124,299.80)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	448,800,000.00	448,800,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	1,589,082,844.55	1,628,742,861.04
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1,589,082,844.55	1,628,742,861.04
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,589,082,844.55	1,628,742,861.04
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	797,596,927.00	797,596,927.00
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	797,596,927.00	797,596,927.00
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	(248,702,803.16)	(209,042,786.67)
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	(248,702,803.16)	(248,702,803.16)
51220	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	39,660,016.49
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	1,040,188,720.71	1,040,188,720.71
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	1,589,082,844.55	1,628,742,861.04

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	756,918,045.00	1,012,123,482.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	25,809,092.00	24,014,882.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	25,809,092.00	24,014,882.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	0.00	35,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	0.00	35,000.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	25,705,592.00	20,000,000.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	103,500.00	3,979,882.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	731,108,953.00	988,108,600.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	664,382,400.00	942,153,700.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	664,382,400.00	942,153,700.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	35,000.00	0.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	35,000.00	0.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	66,691,553.00	45,954,900.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	66,691,553.00	45,954,900.00
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	772,848,174.31	972,463,465.51
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	772,848,174.31	972,463,465.51
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	758,267,092.90	971,680,388.54
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	485,664,584.71	635,118,112.63
210101	Үндсэн цалин	361,791,627.71	428,408,158.69
210102	Нэмэгдэл	82,929,021.00	187,514,873.16
210104	Урамшуулал	25,559,636.00	19,195,080.78
210105	Гэрээт ажлын хөлс	15,384,300.00	0
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	62,294,768.00	85,222,551.42
210201	Тэтгэврийн даатгал	42,520,139.32	58,154,013.75
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,965,100.00	6,865,971.68
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,972,100.00	5,387,307.34
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	989,126.56	1,347,014.34
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,848,302.12	13,468,244.31
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	30,050,118.59	43,871,823.03
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,941,287.88	9,805,271.13
210302	Түлш, халаалт	15,238,546.54	20,888,920.10
210303	Цэвэр, бохир ус	8,870,284.17	13,177,631.80
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	5,295,250.00	9,623,800.00

210401	Бичиг хэрэг	1,262,950.00	6,872,800.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	0.00	241,300.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,032,300.00	2,509,700.00
2105	Нормативт зардал	88,619,165.03	117,375,723.10
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	821,200.25	679,499.50
210502	Хоол, хүнс	87,797,964.78	116,696,223.60
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	4,000,000.00	3,762,070.00
210604	Урсгал засвар	4,000,000.00	3,762,070.00
2107	Томилолт, зочны зардал	0.00	688,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	0.00	688,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,570,500.00	4,503,400.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	0.00	1,331,200.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	580,500.00	907,200.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	990,000.00	2,265,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	80,257,906.57	71,514,908.36
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,725,670.00	4,101,730.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,809,400.00	750,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	70,722,836.57	66,663,178.36
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	14,581,081.41	783,076.97
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	5,931,200.00	0.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5,931,200.00	0.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	8,649,881.41	783,076.97
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	8,649,881.41	783,076.97
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	(15,930,129.31)	39,660,016.49
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	(15,930,129.31)	39,660,016.49

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	731,108,953.00	988,143,600.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	0.00	35,000.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	0.00	35,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	0.00	35,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	0.00	35,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	731,108,953.00	988,108,600.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	664,382,400.00	942,153,700.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	664,382,400.00	942,153,700.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	35,000.00	0.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	35,000.00	0.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	66,691,553.00	45,954,900.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	66,691,553.00	45,954,900.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	711,919,823.91	915,764,817.45
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	711,919,823.91	915,764,817.45
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	697,338,742.50	914,981,740.48
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	485,664,584.71	635,104,252.63
210101	Үндсэн цалин	361,791,627.71	428,408,158.69
210102	Нэмэгдэл	82,929,021.00	187,501,013.16
210104	Урамшуулал	25,559,636.00	19,195,080.78
210105	Гэрээт ажлын хөлс	15,384,300.00	0.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	62,294,768.00	85,222,551.42
210201	Тэтгэврийн даатгал	42,520,139.32	58,154,013.75
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,965,100.00	6,865,971.68
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,972,100.00	5,387,307.34
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	989,126.56	1,347,014.34
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,848,302.12	13,468,244.31
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	30,050,118.59	43,871,823.03
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,941,287.88	9,805,271.13
210302	Түлш, халаалт	15,238,546.54	20,888,920.10
210303	Цэвэр, бохир ус	8,870,284.17	13,177,631.80
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	35,000.00	0.00
210401	Бичиг хэрэг	35,000.00	0.00
2105	Нормативт зардал	90,027,471.20	123,497,703.40
210502	Хоол, хүнс	90,027,471.20	123,497,703.40
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	4,000,000.00	1,300,000.00
210604	Урсгал засвар	4,000,000.00	1,300,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,314,500.00	1,850,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,314,500.00	1,850,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	23,952,300.00	24,135,410.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	15,522,500.00	18,571,760.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	7,271,800.00	5,563,650.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	14,581,081.41	783,076.97
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	5,931,200.00	0.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5,931,200.00	0.00

2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	8,649,881.41	783,076.97
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	8,649,881.41	783,076.97
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	19,189,129.09	72,378,782.55
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	730,000.00	2,521,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	730,000.00	2,521,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	730,000.00	2,521,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	730,000.00	2,521,000.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	(730,000.00)	(2,521,000.00)
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	18,459,129.09	69,857,782.55
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	18,459,129.09
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	18,459,129.09	88,316,911.64

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/ төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	0.00	0.00	0.00	0.00
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	797,596,927.00	1,040,188,720.71	(232,772,673.85)	1,605,012,973.86
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	797,596,927.00	1,040,188,720.71	(232,772,673.85)	1,605,012,973.86
4	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00
5	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00
6	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз		0.00	0.00	0.00
7	Өмчид гарсан өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
8	Зарласан ногдол ашиг	0.00	0.00	0.00	0.00
9	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	(15,930,129.31)	(15,930,129.31)
10	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	797,596,927.00	1,040,188,720.71	(248,702,803.16)	1,589,082,844.55
11	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	797,596,927.00	1,040,188,720.71	(248,702,803.16)	1,589,082,844.55
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	797,596,927.00	1,040,188,720.71	(248,702,803.16)	1,589,082,844.55
14	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00
15	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00
16	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00	0.00	0.00
17	Өмчид гарсан өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
18	Зарласан ногдол ашиг	0.00	0.00	0.00	0.00
19	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	39,660,016.49	39,660,016.49
20	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	797,596,927.00	1,040,188,720.71	(209,042,786.67)	1,628,742,861.04

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
I	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл				
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,016,185,500.00	917,467,740.48	(98,717,759.52)	90.3
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,016,185,500.00	917,467,740.48	(98,717,759.52)	90.3
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,016,185,500.00	917,467,740.48	(98,717,759.52)	90.3
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	710,647,500.00	635,104,252.63	(75,543,247.37)	89.4
210101	Үндсэн цалин	460,666,400.00	428,408,158.69	(32,258,241.31)	93.0
210102	Нэмэгдэл	231,091,400.00	187,501,013.16	(43,590,386.84)	81.1
210104	Урамшуулал	18,889,700.00	19,195,080.78	305,380.78	101.6
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	91,745,000.00	85,222,551.42	(6,522,448.58)	92.9
210201	Тэтгэврийн даатгал	62,386,600.00	58,154,013.75	(4,232,586.25)	93.2
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,339,600.00	6,865,971.68	(473,628.32)	93.5
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,871,600.00	5,387,307.34	(484,292.66)	91.8
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,468,000.00	1,347,014.34	(120,985.66)	91.8
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	14,679,200.00	13,468,244.31	(1,210,955.69)	91.8
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	54,277,000.00	43,871,823.03	(10,405,176.97)	80.8
210301	Гэрэл, цахилгаан	16,685,500.00	9,805,271.13	(6,880,228.87)	58.8
210302	Түлш, халаалт	24,358,700.00	20,888,920.10	(3,469,779.90)	85.8
210303	Цэвэр, бохир ус	13,232,800.00	13,177,631.80	(55,168.20)	99.6
2105	Нормативт зардал	127,822,000.00	123,497,703.40	(4,324,296.60)	96.6
210502	Хоол, хүнс	127,822,000.00	123,497,703.40	(4,324,296.60)	96.6
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,300,000.00	1,300,000.00	0.00	100.0
210604	Урсгал засвар	1,300,000.00	1,300,000.00	0.00	100.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,855,200.00	1,850,000.00	(5,200.00)	99.7
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,855,200.00	1,850,000.00	(5,200.00)	99.7
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	28,538,800.00	26,621,410.00	(1,917,390.00)	93.3
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	22,973,300.00	21,057,760.00	(1,915,540.00)	91.7
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	5,565,500.00	5,563,650.00	(1,850.00)	100.0
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,016,185,500.00	987,325,523.03	(28,859,976.97)	97.2
131	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	960,608,500.00	942,153,700.00	(18,454,800.00)	98.1
1310001	Улсын төсвөөс санхүүжих	942,153,700.00	942,153,700.00	0.00	100.0
132	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	55,577,000.00	45,171,823.03	(10,405,176.97)	81.3
132001	Орон нутгийн төсвөөс	55,577,000.00	45,171,823.03	(10,405,176.97)	81.3
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	0.00		0.00	0.0
1200041	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-		0.00	0.0
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	18,454,800.00		(18,454,800.00)	
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	18,459,129.09	18,459,129.09	0.0

5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0	88,316,911.64	88,316,911.64	0.0
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1.00	1.00	0.00	100.0
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	39.00	39.00	0.00	100.0
620001	Удирдах ажилтан	2.00	2.00	0.00	100.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	64.00	64.00	0.00	100.0
620003	Үйлчлэх ажилтан	12.00	12.00	0.00	100.0
63	СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДУНДЖААР)	704.00	654.00	(50.00)	92.9
631001	Төрийн өмчит СӨБ байгууллага	704.00	654.00	(50.00)	92.9
650004	СӨБ болон бага, дунд боловсролын албан хаагч (ТҮБД)	54.00	54.00	0.00	100.0
650008	2.0	22.00	22.00	0.00	100.0

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан байхгүй байна.

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 4,635.9 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс 3,993.7 мянган төгрөгийн 2 алдааг аудитын явцад санхүүгийн тайланд залруулж, 638,2 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 зөвлөмж өглөө.

- Бараа материалын тайлангийн үзүүлэлтийг 3,979.9 мянган төгрөгөөр буруу илэрхийлсэн.
- Тайлант хугацааны санхүүгийн үр дүнгийн тайланд 13,9 мянган төгрөгийн барилгын засварын материалын зардлыг цалингийн зардалд тусган эдийн засгийн ангилал зөрүүтэй илэрхийлж, алдаатай тайлагнасан нь УСНББОУС 1 “Санхүүгийн тайлангийн толилуулга”, “Үнэлгээ ба хуваарилалт” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байгаа тул Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалын 2.1.4 “Санхүүгийн бүртгэл, тайлан нь бодит баримт, тоо мэдээнд үндэслэсэн байх”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2 “Нягтлан бодох бүртгэлийн алдааг алдаа гарсан үеийн санхүүгийн тайланд тусгах замаар залруулна” гэсэн заалтын дагуу залруулав.

3.1 Төлбөрийн акт

Тайлант онд төлбөрийн акт тогтоох зөрчилтэй асуудал илрээгүй болно.

3.2 Албан шаардлага

Аудитаар албан шаардлага хүргүүлэх зөрчилтэй асуудал илрээгүй болно.

3.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Цалингийн данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Нярав Д.Бадамхорлоод БШУЯ-ны 2/3151 тоот албан бичгийг үндэслэн эрхлэгчийн 2023 оны 07 сарын 18-ны өдрийн А/27 тоот тушаалаар 638,2 мянган төгрөгийн балансын урамшууллыг улирлын ажлын үр дүнгийн мөнгөн урамшуулалтай давхардуулан олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1 дэх “Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, Төрийн албаны тухай хуулийн 51 дүгээр зүйлийн 51.1.4 дэх “Улирлын ажлын үр дүнгээр мөнгөн урамшуулал олгох”, Засгийн газрын 2019 оны 5 дугаар тогтоолын 3 дугаар хавсралт 4.6. “Төрийн болон орон нутгийн өмчийн цэцэрлэг, ерөнхий боловсролын сургуулийн багшийн улирлын ажлын гүйцэтгэл, үр дүнд үндэслэн албан тушаалын сарын үндсэн цалингийн 25 хүртэл хувьтай тэнцэх хэмжээний мөнгөн урамшууллыг сар бүр тооцож, улирал бүр олгоно. Улирлын ажлын гүйцэтгэл, үр дүнд үндэслэн тооцох урамшууллын хэмжээг энэ журмын 4.5-д заасан аргачлалд тусгана” гэсэн заалтыг зөрчсөн ба “Нийцсэн бөгөөд зохистой байх” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Цаашид зөрчлийг давтан гаргахгүй байх.

Дээрх зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.5 -д заасан хугацаанд ирүүлж, биелэлтийг Дархан-Уул аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2024 оны 05 дугаар сарын 30-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Санхүүгийн үр дүнгийн тайланг залруулсан	1	13,9			1	13,9	1	13,9				
Бараа материалын тайланг залруулсан	1	3,979.9			1	3,979.9	1	3,979.9				
Дүн	2	3,993.8			2	3,993.8	2	3,993.8				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Балансын урамшууллыг улирлын ажлын үр дүнгийн мөнгөн урамшуулалтай давхардуулан олгосон	1	638,2					1	638,2				
Дүн	1	638,2					1	638,2				

